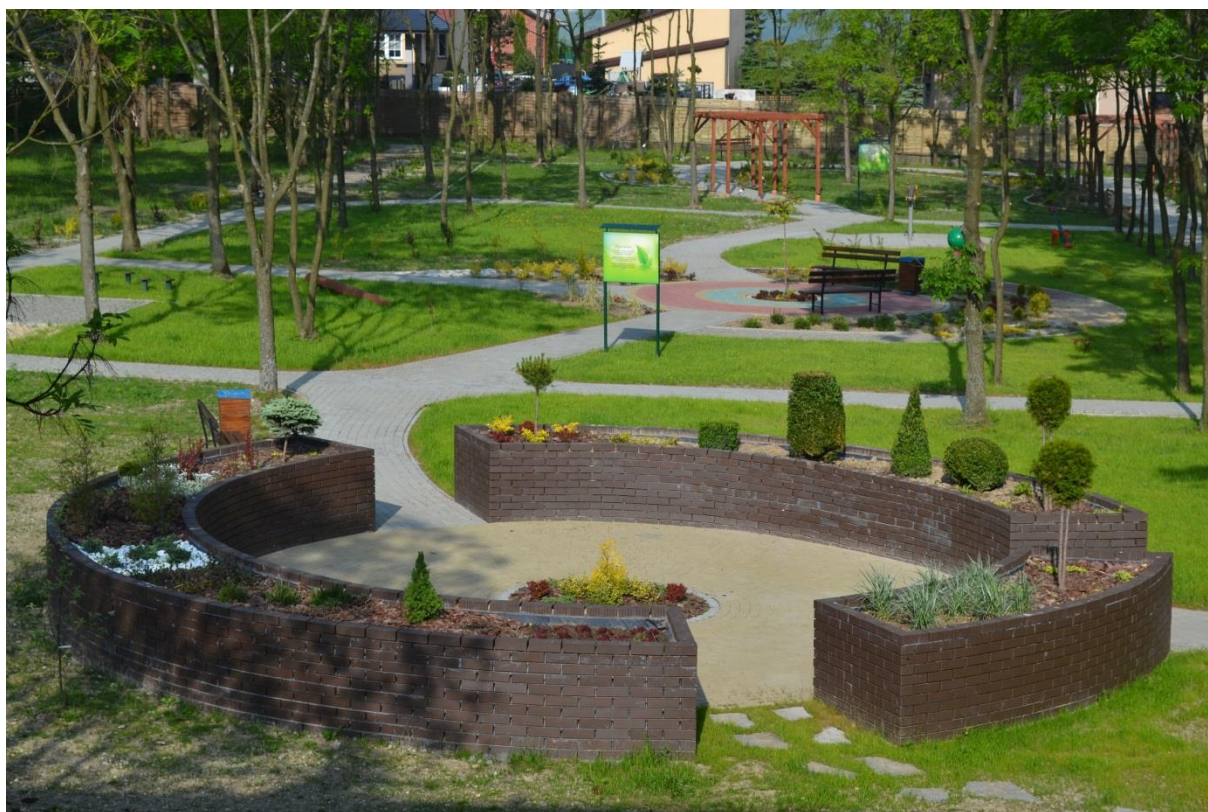

**PRZEWODNIK PO PARKU SENSORYCZNYM
PRZY DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ W MIECHOWIE
ul. WARSZAWSKA 49A
Czerwiec 2016r.**

Spis treści:

1. WSTĘP	s.3
2. IDEA PARKU SENSORYCZNEGO (5 ogrodów)	s.4
2.1 Ogród dotyku	s.4
2.2 Ogród kolorów	s.5
2.3 Ogród zapachu	s.6
2.5 Ogród dźwięku	s.8
2.5 Ogród smaku	s.9
4. PROJEKT PARKU SENSORYCZNEGO	s.13
5. NASI PATRONI	s.14

WSTĘP

Osoby z niepełnosprawnością intelektualną, pomimo dużego zróżnicowania, ujawniają pewne cechy wspólne w aktywności, sprawności ruchowej i percepcyjnej (Olechnowicz 1991). Zdolne są, podobnie jak osoby pełnosprawne fizycznie i umysłowo, do indywidualnego rozwoju sprawności i umiejętności przydatnych w życiu. By zdobyć gotowość do spostrzegania i celowego działania, wymagają już od pierwszych chwil swego życia ciągłych bodźców z zewnątrz (E.M. Minczakiewicz 2001). Wśród wielu potrzeb każdego człowieka, w tym niepełnosprawnego intelektualnie na uwagę zasługują w szczególności dwie: potrzeba aktywności i potrzeba poznawania świata. Wyzwaniem dla nauki jest zatem opracowanie takich form pomocy rehabilitacyjnej, które wspomagałyby rozwój niepełnosprawnych oraz podnosiły jakość ich życia.

Obiekt parkowy jest wyjątkowym miejscem doświadczania świata w naturze. Obejmuje pięć ogrodów tematycznych, każdy ma za zadanie pobudzać inne zmysły. Odpowiednio skomponowane zestawienia roślin mają za zadanie wysyłanie bodźców stymulujących narządy zmysłu i ośrodkowy układ nerwowy. Na terenie parku utworzono ścieżkę sensoryczną i zamontowano urządzenia do ćwiczeń.

Park Sensoryczny przy Domu Pomocy Społecznej w Miechowie jest pierwszym tego typu obiektem w Polsce. Pomysł jego założenia powstał w 2013 roku. Projektantami parku są mgr inż. Joanna Niewiadomska – Majewicz i jej mąż mgr inż. Jakub Majewicz.

W ciągu całego okresu projektowania i zakładania parku spotkałam się z życzliwością, zrozumieniem i wielkim sercem pracowników DPS, członków Stowarzyszenia „PROMYK NA GÓRCIE” oraz wielu osób, których los niepełnosprawnych umysłowo nigdy nie był obojętny, bardzo im serdecznie za to dziękuję.

„Bogaty nie jest ten kto posiada, lecz ten kto daje,” słowa św. Jana Pawła II najlepiej oddają atmosferę pracy związanej z zakładaniem parku.

Małgorzata Wachacka

Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Miechowie

IDEA PARKU SENSORYCZNEGO

Człowiek jest obdarzony pięcioma zmysłami: słuchu, węchu, wzroku, smaku i dotyku. Odpowiednio skomponowane zestawienia roślin wysyłają bodźce stymulujące układ nerwowy zapewniając równocześnie potrzebę bezpośredniego doświadczania świata i aktywności własnej. Powyższe zaowocowało założeniem na powierzchni ok 0.8 ha Parku Sensorycznego obejmującego pięć obrodów tematycznych.

W pierwszym wnętrzu parkowym mamy **OGRÓD DOTYKU**, gdzie roślinność stanowią gatunki o zróżnicowanej fakturze i strukturze liści (omszone, gładkie, chropowate...) oraz igieł (kłujące, tępe, długie, krótkie...). Zadbano by rośliny ściółkowane były różnorodnymi podłożami, zastosowano tu m.in. żwir, otoczaki, korę, szyszki jodłowe i sosnowe. Dodatkowo w tej części, by zapewnić percepcję kształtów, zaplanowano rośliny *buxus sempervirens* strzyżone w formy geometrycznych kształtów m. in. walca kuli, sześcianu. Ogród ten oparty jest na planie koła, stanowi go okrągły placzyk z drobnej kostki brukowej otoczony rabatami, rabaty znajdują się w murowanych donicach o wysokości około 0,8m. Takie rozwiązanie pozwoli na możliwość terapii dotyku roślin bez potrzeby schylania się.

Thuja occidentalis 'Filiormis' – żywotnik zachodni 'Filiormis'

Kolejno mijamy **OGRÓD KOLORÓW**. Tu zastosowano rośliny o intensywnym zabarwieniu liści, kwiatów i pędów pobudzające zmysł wzroku. Ogród podobnie jak poprzedni oparty jest na planie koła, rabaty rozmieszczone są promieniście. W najbliższym otoczeniu Ogrodu Kolorów zastosowano krzewy o ciekawym zabarwieniu by wzmocnić percepcję barw.

Rabaty Ogrodu Kolorów ramuje **ŚCIEŻKA SENSORYCZNA** złożona z kilkumetrowych odcinków zróżnicowanych pod względem podłoża, każdy stanowi inny rodzaj nawierzchni (żwir, płyty kamienne poprzerstane roślinami przypominającymi mech, piasek, drewno, otoczaki, podkłady kamienne układane na żwirze oraz kora).

Ścieżka sensoryczna

Berberys Thunberga Aurea - *Berberis thunbergii* 'Aurea'

Żywotnik wschodni „Aurea Nana” - *Platycladus orientalis* 'Aurea Nana'

Irga Dammera „Major” - *Cotoneaster dammerii* 'Major'

Kolejnym ogrodem jest **OGRÓD ZAPACHU**, w którym dominują rośliny o intensywnej woni kwiatów oraz pędów. Wejście i wyjście z ogrodu zaakcentowane jest drewnianymi pergolami, które porastają intensywnie pachnące pnącza. Na rabatach mamy tu rośliny o przyjemnym zapachu np. lilaki, jaśminowce, konwalie, kalina japońska, fiołek wonny, jak i rośliny o woni, która może być odczuwalna jako nieprzyjemna np. berberysy czy czarny bez.

Fiołek wonny - *Viola odorata*

Konwalia majowa - *Convallaria majalis*

Kalina koreańska - *Viburnum carlesii*

Lilak pospolity - „Michel Buchner”

Następne wnętrze stanowi **OGRÓD DŹWIĘKÓW**, gdzie zmysł słuchu pobudzi szum wysokich traw i różnego rodzaju dzwonków. Ta część kompozycji ma kształt nerki z usytuowanym w środku okrągłym placykiem, który częściowo otoczony jest wysokimi trawami stanowiącymi swoistą altanę. Przez środek tego ogrodu przebiega ścieżka z kostki brukowej, która na odcinku placyku wykonana jest z drewna.

Miskant chiński - *Miscanthus sinensis*

Dla pobudzenia zmysłu smaku w północno – zachodniej części parku został utworzony sad owocowy, który oprócz doznań smakowych służy do terapii i realnego uczestnictwa w uprawie i pielęgnacji kilkudziesięciu drzewek i krzewów owocowych. Wpływa to pozytywnie na cały proces rehabilitacji niepełnosprawnych intelektualnie mieszkańców Domu pomocy Społecznej.

Jabłoń - *Malus Mill*

Malina - *Rubus idaeus*

Agrest na pniu - *Ribes uva-crispa*

Na terenie parku zamontowano **URZĄDZENIA DO ĆWICZEŃ I ZABAW** . Dominują urządzenia służące do bujania, utrzymania równowagi i balansowania. Urządzenia rozmieszczone są na terenie całego obszaru parku. W północno – zachodniej części zlokalizowano ich najwięcej, towarzyszy im drewniana altana. Przy wybrukowanym placu ze stołami biesiadnymi znajduje się palenisko na ognisko otoczone drewnianymi ławkami.

Urządzenia do ćwiczeń (bujak gondola, równoważnia linowa, huśtawka Ptasi Gniazdo)

Urządzenia do ćwiczeń (sternik, bujak piłka, huśtawka wagowa)

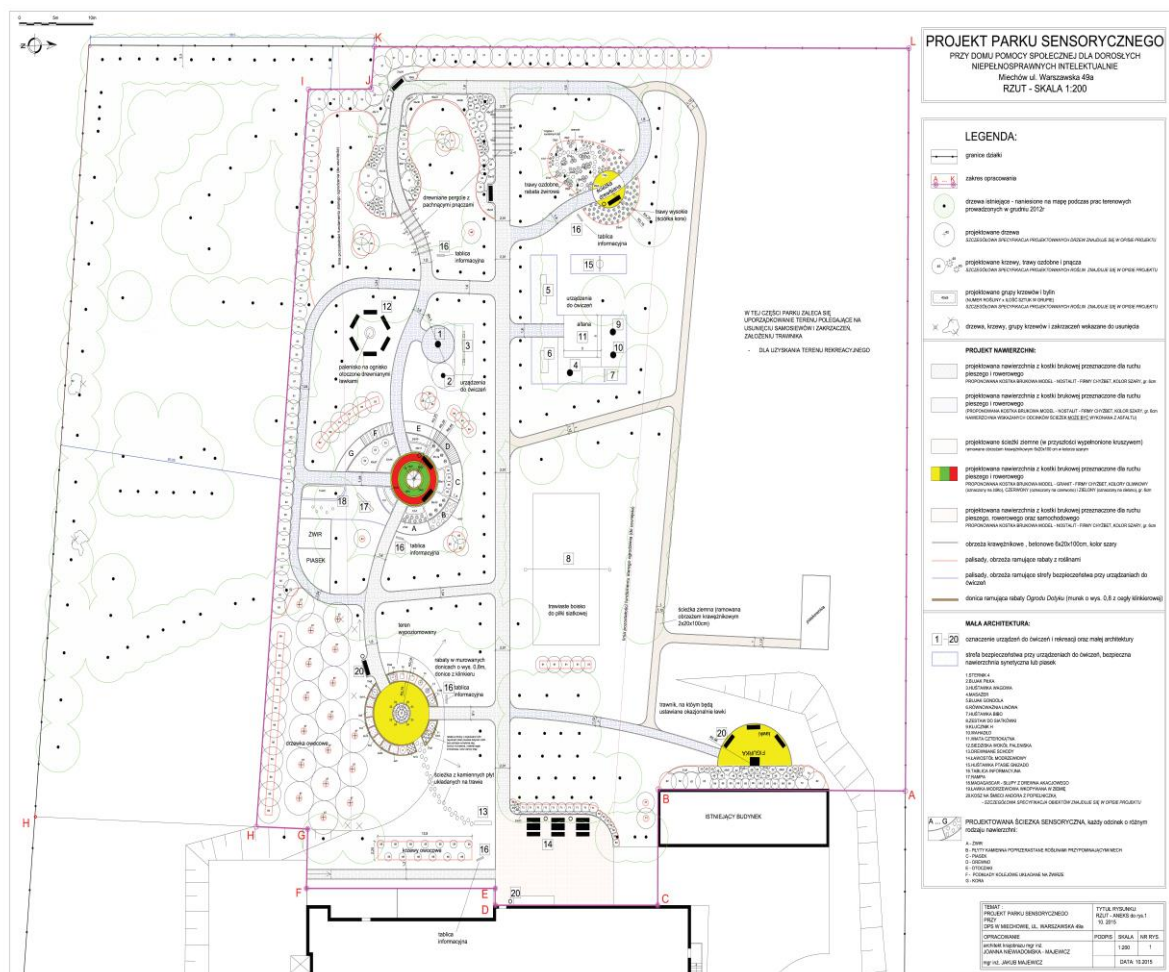

Palenisko

Na życzenie mieszkańców i pracowników DPS, na półokrągłym placu postawiono figurkę Matki Bożej. Figurka zwrócona jest w stronę parku i częściowo budynku. Otacza ją rozległy trawnik na którym wmontowane są ławki. Przy figurce odprawiane są nabożeństwa np. majówki, na które przychodzą mieszkańcy miasta, między innymi w celu integracji z mieszkańcami DPS-u.

Figurka Matki Bożej

NASI PATRONI:

- Małopolski Urząd Marszałkowski
- Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie
- Badzińska- Chojnacka Anna
- Brodzka Helena
- Byczek Sławomir
- Domagała Adam
- Grzywnowicz Mariusz
- ks. Latosiński Stanisław
- Petri Andrzej, Petri Aleksander
- Poczta Polska O/Miechów
- Stowarzyszenie „PROMYK NA GÓRCE”
- Wołoch Agata, Wołoch Jan